

Z medzinárodnej výstavy
Agrokomplex

Univerzita sa úspešne
prezentovala

strana 2

Cez Baltik do Európy

Program Baltickej
Univerzity na SPU

strana 3

my green
university

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 64 | číslo 1 | 20. september 2019 | nepredajné

Filozofia SPU – zelenej univerzity

Vážení čitatelia, kolegovia, milí študenti,
dovoľte mi, aby som vás na prahu nového akademického roka 2019/2020 srdečne pozdravila. Verím, že ste si počas leta oddýchlí, načerpali novú energiu, aj keď klimatické zmeny súvisiace s globálnym otepľovaním nás zasiahli rekordne vysokými teplotami. Pre zlepšenie celkovej ekologickej kvality nášho prostredia, krajiny, je nevyhnutné budovať prvky zelenej infraštruktúry. Táto výzva stojí aj pred Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, ktorá je charakterizovaná aj ako zelená univerzita. Tento názov vychádza z mnohých vzdelávacích, vedeckých a spoločenských aktivít, ktorým sa univerzita venuje. Riešenie otázok zameraných na zmenu klímy v mnohých našich študijných odboroch je hlavnou prioritou, ktorá bude posúvať vzdelávanie a vedu na SPU v Nitre na svetovú úroveň. V neposlednom rade k prívlastku zelená univerzita prispieva aj samotná infraštruktúra univerzitného areálu, ktorý obklopuje zeleň v centre mesta. Toto dedičstvo nám zanechal architekt nadčasového areálu SPU Vladimír Dedek spolu so svojimi spolupracovníkmi, ktorí v urbanistickom komplexe uvažovali nielen o pavilónovej výstavbe, ale aj o zelenom areáli, čo sa im aj podarilo. V minuloročnom celosvetovom prieskume udržateľných univerzít SPU v Nitre v rámci Slovenska obsadila 1. miesto a v rámci krajín V4 sa zaradila do TOP desiatky. Dosiahnuté výsledky univerzity v hodnotení posilňujú našu snahu pri podpore trvalodržateľných riešení v rámci SPU a pri zlepšovaní podmienok pre pracovníkov, študentov, ale aj obyvateľov mesta. S cieľom znížiť energetickú náročnosť a budovať kvalitnú infraštruktúru investujeme aj do rekonštrukcií a modernizácie budov a študentských domovov.

Filozofiu zelenej univerzity naplňuje aj ďalší, nový projekt - Zelená infraštruktúra na zelenej univerzite, ktorý univerzita začala realizovať. V procese tvorby dokumentácie projektu je účinne zapracovaná zeleň, trávniky, kvety, byliny, kríky, ale najmä vhodné dreviny. Budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, zavádzaním systémových prvkov znižovania znečisťovania ovzdušia, prachu, hluku sa prispieje k zlepšeniu environmentálnych aspektov na verejnom priestranstve našej univerzity.

*Doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD.,
rektorka SPU v Nitre*

Slovenská poľnohospodárska univerzita buduje zelenú infraštruktúru. Skvalitní tým životné prostredie

Vizualizácia časti projektu

Filozofiu zelenej univerzity naplňuje na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre ďalší projekt. Jeho cieľom je budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy, zavádzanie systémových prvkov znižovania znečisťovania ovzdušia a hluku, ako aj zlepšenie environmentálnych aspektov na verejnom priestranstve univerzity. Okrem zlepšenia mikroklimy v mestskom prostredí pôjde aj o zachovanie biodiverzity, ekologickej stability a estetickej funkcie riešeného areálu.

Projekt s názvom Zelená infraštruktúra na zelenej univerzite financuje Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRV) v sume vyše 402-tisíc eur, vyše 21-tisíc tvorí spolufinancovanie z vlastných zdrojov SPU.

Riešené územie

Riešené územie sa nachádza v areáli SPU, ide o ucelenú plochu v centre mesta, ktorá je svojou veľkosťou vyše 14 200 m² unikátna.

Ako informoval prorektor pre investičný rozvoj doc. Tomáš Tóth, počas vzniku nových stavieb na tomto území nastala zmena kapacitných pomerov pre pohyb užívateľov priestoru. Pre ďalší rozvoj, užívanie a údržbu tohto územia však doteraz chýbala koncepcia.

„V okolí a aj v rámci riešeného územia, na ktoré je prístup z miestnych komunikácií, sa nachádza

pokračovanie na strane 2

Tatra banka opäť podporila skvalitnenie vysokoškolského vzdelávania. Uspeli aj dva projekty FZKI SPU v Nitre

Nadácia Tatra banky vyhodnotila grantový program Kvalita vzdelávania, ktorý existuje už od roku 2006. Jeho cieľom je finančne prispieť ku skvalitneniu výučby na slovenských vysokých školách, priblížiť vzdelávací proces štandardom svetových renomovaných vzdelávacích inštitúcií a potrebám praxe. Tento rok hodnotiacia komisia rozdelila sumu 65 109 eur medzi 19 najlepších projektov. Dva z nich sú z Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre.

MushROOM

Projekt MushROOM, ktorý predložili riešitelia z Katedry zeleninárstva FZKI, bol podporený sumou 3 400 eur. Cieľom projektu je podporiť prak-

tickú výučbu predmetu jedlé a liečivé huby a ďalších súvisiacich predmetov, vytvoriť študentom priestor pre riešenie vlastných experimentálnych

pokračovanie na strane 6

Promovali v roku 1969. Po päťdesiatich rokoch si ceremoniál zopakovali

Zlatý diplom je pre univerzitu symbolom dlhoročných skúseností a zároveň úcty k práci jubilujúcich absolventov. V tomto zmysle sa 21. júna v aule SPU konala Zlatá promócia absolventov Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, ktorí ukončili štúdium v roku 1969.

Počas slávnosti si zlaté diplomy prevzali 44 absolventi fytotechnického a 22 zootechnického študijného odboru, 14 ŠO meliorácie, 22 ŠO prevádzka a ekonomika poľnohospodárstva a 29 absolventi ŠO mechanizácia poľnohospodárstva. Symbolicky si tak obnovilo titul poľnohospodársky inžinier 131 absolventov.

Súčasťou podujatia bol „krst“ publikácie Zlatá kronika 50-ročného jubilea absolventov VŠP v Nitre 1964 – 1969. *rch*

Viac na www.polnohospodar.sk

Z promócie v aule SPU

Foto: za

Sto rokov Univerzity Komenského. Ocenili aj spoluprácu s SPU

Pri príležitosti osláv univerzitnej storočnice 27. júna rektor Univerzity Komenského (UK) v Bratislave Marek Števec odovzdal Pamätnú medailu UK siedmim slovenským univerzitám. Medzi nimi aj SPU v Nitre. Pamätnú medailu udelenú SPU za doterajšiu produktívnu spoluprácu, nadštandardné vzťahy, rozvoj vedy, vzdelávania a pomoc pri napredovaní UK prevzala rektorka Klaudia Halászová. *r*

V areáli CUŠ pribudne nové outdoorové ihrisko. Projekt podporila Nadácia COOP Jednota

Nadácia COOP Jednota už po tretíkrát podporila rozvoj regiónov prostredníctvom Programu podpory lokálnych komunít. Medzi 26 víťaznými projektmi bol aj projekt Centra univerzitného športu (CUŠ) SPU v Nitre. Grant vo výške 6-tisíc eur, ktorý získal, je určený na vybudovanie outdoorového ihriska.

Cieľom projektu je zlepšiť možnosti voľnočasových aktivít v centre mesta, priťahovať do areálu CUŠ širokú verejnosť a podporiť aktívny životný štýl študentov i obyvateľov mesta. Športové ihrisko s outdoorovými fitness

pokračovanie na strane 2

Rektorka SPU prijala žatevný veniec

Žatevný veniec ako symbol práce ľudských rúk a úrody odovzdal rektorky SPU v Nitre doc. Klaudii Halászovej 23. júla konateľ Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku, s.r.o., Kolíňany Ing. Ján Lajda. Zároveň krátko zhodnotil tohtoročnú úrodu.

Ako predstaviteľ podniku konštatoval, hoci v súčasnosti je už žatva v porovnaní s minulosťou jednoduchšia, poľnohospodárov rovnako ako kedysi aj dnes skúšajú čoraz častejšie nepriaznivé výkyvy počasia, ktoré majú významný vplyv na každoročnú úrodu.

„Žatvu hustosiatych obilnín a zber repky sme ukončili na výmere takmer tisíc hektárov. Úro-

du obilnín a repky v tomto roku najviac ovplyvnil nedostatok vlhky v ich rozhodujúcich fázach rastu. Po suchom marci a apríli síce v máji padli potrebné zrážky, ale extrémne horúci jún bez zrážok sa postaral o nízke úrody plodín. Najlepšie výsledky sme dosiahli v pestovaní pšenice ozimnej s úrodou 6,47 t/ha. Podstatne horšie dopadla pšenica tvrdá s úrodou 4,42 t/ha. Spokojní sme s

výsledkom pestovania jačmeňa jarného s úrodou 5,69 t/ha s výbornou sladovníckou kvalitou. Od repky olejnej sme čakali lepšie výnosy, dosiahli sme úrodu 3,14 t/ha. V náročných klimatických podmienkach - nedostatok vlhky, dlhotrvajúce extrémne vysoké teploty - môžeme považovať výsledky žatevných zberových prác za viac ako dobré,“ uviedol Ing. J. Lajda. *rch*

V areáli CUŠ pribudne nové outdoorové ihrisko. Projekt podporila Nadácia COOP Jednota

pokračovanie zo strany 1

strojmi, ktoré tu onedlho vznikne, prispeje k rozšíreniu možností zmysluplného trávenia voľného času a k posilňovaniu telesnej i duševnej kondície záujemcov všetkých vekových kategórií.

O víťazných 26 subjektoch, ktoré si rozdelia 156-tisíc eur, rozhodli samotní spotrebitelia. *r*

Foto: za
Areál Centra univerzitného športu SPU v Nitre

Slovenská poľnohospodárska univerzita buduje zelenú infraštruktúru. Skvalitní tím životné prostredie

pokračovanie zo strany 1

dzajú nosné budovy ako je rektorát univerzity, internáty s ubytovaním, školská jedáleň a katedry. Územím je vytvorený koridor pre pohyb študentov, zamestnancov SPU, ako aj obyvateľov a návštevníkov z centra mesta smerom na sídlisko Chrenová a z areálu SPU smerom k centrálnej križovatke na Tr. A. Hlinku. Väčšina komunikácií, chodníkov a plôch je však v nevyhovujúcom stave, sú spevnené povrchom z asfaltu, asfaltobetónu či dlažbami rôznych druhov. Prvky urbánneho dizajnu, mestský mobiliár, ako aj športové prvky absentujú v areáli v plnej miere. Súčasný stav zelene zodpovedá nedostatočnej intenzite údržby územia, nekonceptným zásahom v posledných rokoch a znížená je aj bezpečnosť územia. Verejné osvetlenie nevyhovuje súčasným normám a požiadavkám,“ vysvetľuje situáciu prorektor.

Výsadba drevín, zelených plôch, kvitnúcej lúky

Celková koncepcia plochy vychádza z jej rozčlenenia na protihlukovú vegetačnú bariéru, pobytové lúky s rekreačnou a športovou funkciou, okrasné pohľadové časti, spoločenskú zónu s odpočívadlami a tranzitné časti a komunikácie.

„V rámci projektu sa bude realizovať inštalácia nových prvkov urbánneho dizajnu, mobiliáru, úprava komunikácií a verejného parkového osvetlenia. Pokiaľ ide o sadové úpravy obnovia sa existujúce porasty v protihlukovej bariére, prebehne líniová výsadba drevín - stromoradie z okrasných drevín bude ochladzovacím prvkom v priestore pozdĺž frekventovanej pešej komunikácie - a vysadia sa dreviny v spevnenej zhromažďovacej ploche. S cieľom zvýšiť biodiverzitu sa plánuje obnova existujúcich porastov a skupín drevín, výsadba cibulí v trávniku, extenzívnych trvalkových záhonov a kríkov, ako aj vytvorenie kvitnúcej lúky. Zelené plochy okrem toho, že zvlhčia vzduch v priemere o 5 až 7 percent, budú zachytávať prach či absorbovať cudzorodé látky z ovzdušia,“ priblížil realizačné zámery projektu prorektor T. Tóth.

Na záver dodal, že projekt zelenej infraštruktúry je v súlade s regionálnymi stratégiami a koncepciami najmä s Regionálnou integrovanou územnou stratégiou Nitrianskeho kraja na roky 2014 – 2020, je v lokalizačnej a funkčnej oblasti aj s ostatnými projektovými návrhmi vyplývajúcimi z uvedenej stratégie, čím vzniká synergický efekt s inými aktivitami pre podporu integrovaného prístupu k riešenému územiu. *Renáta Chosraviová*

V modernej expozícii SPU na výstave Agrokomplex

Foto: za

SPU sa aj tento rok úspešne prezentovala na výstave Agrokomplex

Čili papričky z Botanickej záhrady SPU v nádherných aranžmánoch, unikátny samočinný mobilný robot z dielne Katedry elektrotechniky, automatizácie a informatiky Technickej fakulty (TF) či najnovšie publikácie z Vydavateľstva SPU. Aj tieto exponáty zaujali návštevníkov stánku SPU, ktorá sa tento rok prezentovala na medzinárodnej výstave Agrokomplex (22. – 25. 8.) modernou expozíciou.

Expozíciu pripravila Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU, Botanická záhrada (BZ) SPU a Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou. Zameraná bola najmä na informácie o vede, výskume, ponuke štúdia na fakultách či najnovších vedeckých monografiách vydaných vo Vydavateľstve SPU. Návštevníci ocenili aj aranžmány z čili papričiek z dielne BZ, ktorá na výstave zároveň ponúka v predajnom stánku pestrý sortiment interiérových a exteriérových rastlín. TF prezentovala v expozícii univerzálny autonómny mobilný robot - zariadenie určené na poľnohospodárske účely. Univerzálna platforma bola vyvinutá a vyrobená s cieľom testovať fúzie navigačných metód a vytvárať autokorekčné algoritmy, ktoré zvýšia presnosť, bezpečnosť prevádzky, znížia energetické nároky na pohon a autonómnych mobilných robotov v agrosektore.

Ťahákom výstavy bol aj tento rok jedinečný interaktívny pavilón F s expozíciou Spoločne rozvíjame vidiek, prezentujúci rôzne oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva hravou a najmä pre deti zaujímavou formou. Na jeho príprave sa

už po ôsmykrát podieľali zamestnanci a študenti Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva. Na výstavnej ploche pred pavilónom M1 pracoviská TF predstavili aktivity zamerané na vzdelávaciu činnosť a úspechy dosiahnuté v spolupráci s podnikateľskou praxou. Súčasťou sprievodného programu boli jazdy zručnosti na traktore pod vedením zamestnancov Oddelenia dopravnej výchovy.

Ako nás informoval prof. Marko Halo, do programu výstavy boli zapojení aj zástupcovia Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov. Pracovníci Katedry špeciálnej zootechniky prostredníctvom chovateľských zväzov na výstave úspešne prezentovali slovenskú dojnú ovcu a slovenského športového pony, na vzniku ktorých sa podieľali. Katedru výživy zvierat „bolo vidieť“ za produktmi kŕmnych zmesí pre hospodárske zvieratá, Katedra genetiky a plemenárskej biológie v spoločnosti organizácií vykonávajúcich kontrolu úžitkovosti hospodárskych zvierat stála za modelmi hodnotenia zvierat.

Renáta Chosraviová

Aj tento rok získala Zlatý kosák učebnica Vydavateľstva SPU

Tradičnou súčasťou výstavy Agrokomplex je udelenie ocenenia Zlatý kosák, ktoré sa odovzdáva v kategóriách: rastlinná výroba a mechanizácia, živočíšna výroba a veda a výskum.

Tohtoročný Zlatý kosák v kategórii veda a výskum získala, v konkurencii ďalších nominovaných publikácií z SPU, NPPC, SAV a iných organizácií, vyso-

koškolská učebnica Vinárstvo, someliérstvo a enogastronómia, ktorá vyšla vo Vydavateľstve SPU v Nitre. Autormi sú uznávaní odborníci v uvedenej oblasti z Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre - prof. Štefan Poláček, prof. Ján Tomáš, doc. Vladimír Vietoris a Ing. Mária Lumnitzerová z Vinárskych závodov Topoľčianky.

SPU chce byť lídrom v téme vinohradníctva, vinárstva, someliérstva

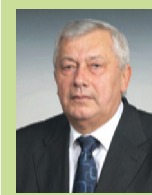
Úspešným autorom zablahoželala aj rektorka SPU doc. Klaudia Halászová. V rámci stretnutia 28. augusta na pôde rektorátu spoločne diskutovali o tom, že SPU chce byť lídrom v téme vinohradníctva, vinárstva, someliérstva a poznatky využívať v praxi. SPU sa zaoberá aj oblasťou vinárstva a vinohradníctva a pre prax vychováva kvalitných absolventov. Spolupracuje s bývalými absolventmi, firmami a špičkovými odborníkmi v oblasti vinárstva a vinohradníctva,

či už v oblasti edukácie, výskumu a podobne. Veľmi významná je spolupráca s Ing. Dorotou Pospíšilovou, autorkou mnohých slovenských novošachtencov či známym slovenským vinohradníkom, vinárom a šľachtiteľom viniča hrozno Ing. Ondrej Korpásom, ale aj mnohými ďalšími významnými odborníkmi z praxe.

„Treba na univerzite uchopiť tému vinohradníctva a vinárstva, celý cyklus a komunikáciu s praxou posunúť ďalej. Dôležité je na SPU vytvoriť tím špičkových odborníkov, ktorí zostavia ucelený koncept pre rozvoj uvedenej oblasti, s myšlienkou zapájať sa do výziev, uchádzať sa o výskumné projekty a úzko spolupracovať s praxou a inštitúciami nielen doma, ale aj v zahraničí,“ povedala rektorka. Dodala, že univerzita má vytvorené vynikajúce podmienky na vedu a výskum aj vo Výskumnom centre AgroBioTech, ktoré je otvorené pre vedeckovýskumné bádanie všetkým našim odborníkom. Zároveň sa diskutovalo na tému prax bakalárov a inžinierov zaoberajúcich sa štúdiom vinárstva, vinohradníctva, ovocinárstva, mechanizácie, ekonómie, biotechnológie a ďalších súvisiacich odborov, ako aj o budovaní zázemia na Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku, s.r.o, Koliňany. Diskutujúci sa zhodli, že prax treba nastaviť tak, aby v rámci nej študenti získali prínosné informácie, skúsenosti a poznatky. *rch*

RADI UVEREJŇUJEME

Zlatá medaila pre profesora Jána Tomáša

Z rúk ministerky pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriely Matečnej si 22. augusta na galavečere v rámci výstavy Agrokomplex prevzal Zlatú medailu prof. Ing. Ján Tomáš, CSc., z Fa-

kulty biotechnológie a potravinárstva. Ocenenie bolo udelené za dlhoročnú výchovu mladšej generácie poľnohospodárskych odborníkov a za rozvoj vedeckého výskumu v oblasti environmentálnej chémie.

Prorektorovi Zdenkovi Tkáčovi udelili striebornú medailu

Slovenské národné múzeum – Múzeum Betliar otvorilo 7. septembra svoje brány pre celoslovenské podujatie 29. Celoslovenské poľovnícke slávnosti – Dni svätého Huberta.

Počas ceremoniálu otvorenia odovzdali rezortné vyznamenania Ministerstva pôdohospodárstva a RV SR zasluhujúcim pracovníkom lesného hospodárstva na úse-

ku poľovníctva a tiež ocenenia Slovenského poľovníckeho zväzu. Ministerka pôdohospodárstva a RV Gabriela Matečná udelila Striebornú medailu za rozvoj a propagáciu slovenského poľovníctva prorektorovi SPU pre vedu a výskum prof. Ing. Zdenkovi Tkáčovi, PhD. *r*

Tobiáš Komanický z FAPZ bodoval v súťaži poľovníckych trubačov

Viac ako 180 poľovníckych trubačov zo Slovenska a ČR zabojovalo 8. júna na Budatínskom zámku v Žiline o prestížne ocenenia v rámci piateho ročníka spoločnej česko-slovenskej súťaže poľovníckych trubačov. Ocenenie si odniesol aj Bc. Tobiáš Komanický, FAPZ SPU v Nitre, ktorý v súťaži Sóliti na Lesnice získal druhé miesto. Školiteľom úspešného študenta je doc. J. Gašparík. *r*

Siedmy ročník memoriálu Egona Gyarmathyho

Pod záštitou Slovenského zväzu chovateľov, týždenníka Roľnícke noviny a Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre sa 23. augusta v rámci výstavy Agrokomplex konal 7. ročník memoriálu doc. Egona Gyarmathyho. Do hodnotenia farmárskych výrobkov bolo prihlásených 45 súťažných vzoriek od malých výrobcov zo SR a ČR. Rozdelené boli do kategórie ovčie hrudkový syr, kozí hrudkový syr, ovčie syrové špeciality, kozie syrové špeciality, kravské syrové špeciality a ovčia bryndza. Vzhľad, konzistenciu, vôňu a chuť výrobkov hodnotil Ing. K. Herian, CSc., Ing. J. Keresteš, Mgr. A. Hamerlíková, prof. J. Golian a doc. M. Čanigová. Odborníci konštatovali, že aj v rámci tohto ročníka bol veľký výber vynikajúcich mliečnych farmárskych výrobkov dobrej kvality a spracovanie mlieka v malovýrobe má už dobré základy. Najviac bodov pridelili syru z kozieho mlieka v kategórii kozí hrudkový syr. Viac na www.polnohospodar.sk *r*

Marte Harničárovej z TF priznali vedecký kvalifikačný stupeň IIa

Komisia Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov podľa príslušného zákona o výchove nových vedeckých pracovníkov a ďalšom zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov na návrh SPU v Nitre priznala vedecký kvalifikačný stupeň IIa v odbore technické vedy

Ing. Marte Harničárovej, PhD., z Katedry elektrotechniky, automatizácie a informatiky Technickej fakulty. Dekrét o priznaní vedeckého kvalifikačného stupňa IIa si prevzala 17. júna z rúk rektorky SPU doc. Klaudie Halászovej.

M. Harničárová sa vo svojej vedeckej a odbornej činnosti zaoberá analýzou povrchov po obrábaní, identifikáciou napätostných stavov materiálov a vytváraním matematicko-fyzikálnych modelov tak v základnom, ako aj v aplikovanom výskume pre efektívne riešenie riadenia a optimalizácie technologických procesov.

Ocenenie pre mladých odborníkov FBP

Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied ocenila Ing. Tomáša Jambora, PhD., z Katedry fyziológie živočíchov Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre a Ing. Jaromíra Vašíčka, PhD., z Katedry biochémie a biotechnológie FBP SPU a Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra – VÚŽV Nitra v Lužiankach.

V 15. ročníku tejto súťaže pre mladých vedec-kovských pracovníkov T. Jambor získal 1. miesto v kategórii prác s významným teoretickým prínosom so súťažným článkom Parallel effect of 4-octylphenol and cyclic adenosine monophosphate (cAMP) alters steroidogenesis, cell viability and ROS production in mice Leydig cells, ktorý bol publikovaný v časopise Chemosphere (IF: 4,42). V rovnakej kategórii sa na 3.

mieste umiestnil J. Vašíček so súťažným článkom Critical Assessment of the Efficiency of CD34 and CD133 Antibodies for Enrichment of Rabbit Hematopoietic Stem Cells, publikovaným v časopise Biotechnology Progress (IF: 1,94).

Ocenenie si slávnostne prevzali z rúk štátneho tajomníka MPRV SR Gabriela Csicsaia na 54. valnom zhromaždení SAPV, ktoré sa konalo 11. júna v kongresovej sále NPPC v Lužiankach.

Program Baltickej Univerzity na SPU: Cez Baltik do Európy

V rámci internacionalizácie vzdelávania SPU v Nitre vytvára podmienky pre kvalitné vzdelávanie študentov a pedagógov na jednotlivých úrovniach, ako aj priestor na zdieľanie vedeckých poznatkov a sieťovanie. Jedným z týchto nástrojov je aj Program Baltickej Univerzity, ktorého je SPU súčasťou už niekoľko rokov. Od septembra 2018 bolo Národné Centrum Baltickej Univerzity znovuoobnovené ako súčasť rektorátu, s celouniverzitnou pôsobnosťou.

Program Baltickej Univerzity (BUP) vytvára sieť viac ako 230 univerzít, ktoré sú sústredené v krajinách okolo Baltického mora, resp. cez tieto krajiny pretekajú rieky, ktoré do neho ústia. SPU v Nitre je jedinou slovenskou univerzitou zapojenou v tejto sieti.

Prostredníctvom akcií zameraných na sieťovanie, získanie nových poznatkov v oblasti vedy a na zlepšenie kvality výučby v rôznych vedných odboroch sa BUP zameriava na otázky udržateľného rozvoja, ochrany životného prostredia a demokracie v regióne Baltického mora.

Akcie sú rozdelené na študentské, doktorandské a učiteľské, v rámci svojho zamerania na vzdelávacie a výskumné. Študenti a učitelia členských štátov BUP sa na nich zúčastňujú za zvýhodnených podmienok.

Hlavnou a najatraktívnejšou vzdelávacou aktivitou pre študentov je každoročne organizovaná plavba loďou po Baltickom mori, ako aj workshopy a medzinárodné konferencie v členských štátoch BUP. Tie sú určené aj pre PhD., študentov, ktorí sa môžu každoročne uchádzať o cenu BUP PhD., ako aj o podporu na vycestovanie - BUP

Účastníci študentskej konferencie zameranej na cirkulárnu ekonomiku v Estónsku Foto: archív BČ

Mobility Research Grant. Pre učiteľov BUP je organizovaná konferencia zameraná na zvýšenie kvality vzdelávania a dobrodružná týždenná plavba loďou po Baltickom mori.

V rámci výskumných aktivít BUP podporuje konferencie a vedecké podujatia v členských

štátoch a vytvára sieť na zdieľanie vedeckých poznatkov a informácií. Prostredníctvom Research Notes – Research and Innovation for a Sustainable Baltic Sea Region, ktorý je zverejnený na stránke, je možnosť publikovať svoje čiastkové vedecké výsledky, zhromažďovať materiály pro-

stredníctvom „informačných bánk“, predkladať materiál o výskume a aktivitách súvisiacich so vzdelávaním, ako aj informovať o možnosti publikovania a špeciálnych číslach indexovaných časopisov.

V minulom akademickom roku (AR) sa na aktivitách BUP - Medzinárodnej morskej plavbe v Kaliningradskej oblasti, workshope v Zakopanom zameranom na manažment vody v krajine, učiteľskej plavbe a študentskej konferencii zameranej na cirkulárnu ekonomiku v Estónsku - zúčastnilo 14 študentov a traja učitelia zo všetkých fakúlt SPU. Na podporu internacionalizácie vzdelávania na treťom stupni bolo na SPU vytvorené konzorcium BUP (pozostáva z učiteľov a PhD študentov), ako aj sekcia BUP literatúry v knižnici SPU.

V AR 2019/2020 BUP podporí na našej univerzite medzinárodnú doktorandskú konferenciu Scientific Conference of PhD Students a počas Slovenského predsedníctva BUP na jar 2020 bude SPU v Nitre spoluorganizátorom medzinárodnej konferencie študentov a stretnutia riaditeľov národných centier. Ing. Barbora Čakovská, PhD.

HOVORÍME S DEKANMI

S prof. DUŠANOM IGAZOM, dekanom Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva

Pán dekan, ponuka študijných programov na FZKI je vskutku pestrá. Máte nejaké nové študijné programy a budete sa usilovať aj o ďalšie rozšírenie?

Naša fakulta ponúka jedinečné študijné programy (ŠP), ktoré v takej forme, ako ich ponúkame, nie je možné študovať na inej univerzite v slovenských podmienkach. Okrem štandardne zavedených programov ako je záhradníctvo, krajinné inžinierstvo, záhradná a krajinná architektúra a biotechnika parkových a krajinných úprav ponúkame možnosť študovať záhradníctvo aj ako spoločný inžiniersky ŠP International Master of Horticulture Science v anglickom jazyku v spolupráci so Záhradníckou fakultou v Lednici, ČR a Fakultou biotechnológie a záhradníctva v Krakove, Poľsko. Aktuálne máme akreditovaný nový atraktívny a spoločensky veľmi potrebný ŠP pozemkové úpravy a informačné systémy v poľnohospodárstve v dennej forme štúdia a prvých záujemcov budeme prijímať od AR 2020/2021.

V rámci projektu s názvom Prepojenie vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe na SPU v Nitre fakulta pripravila tri profesijne orientované bakalárske ŠP - floristika, správa a zakladanie zelene a v spolupráci s Fakultou biotechnológie a potravinárstva ŠP vinohradníctvo a vinárstvo. Pre verejnosť ponúkame aj novoakreditované vzdelávacie kurzy v oblasti arboristiky, vodného hospodárstva a závlah.

Aké sú kritériá na uchádzačov o štúdium na FZKI?

Kritériá sú rôzne v závislosti od zvoleného ŠP. Generálne platí, že študent musí chcieť študovať. Výnimkou je ŠP krajinná a záhradná architektúra, kde treba mať aj talentové predpoklady s umelecko - technickým a priestorovým videním.

V posledných rokoch sa kladie čím ďalej tým väčší dôraz na spoluprácu nielen medzi rôznymi výskumnými tímami, ale aj s praxou. Aké máte plány v tejto oblasti?

Jedným zo základných cieľov praxe organizovanej v rôznych formách na našej fakulte je dosiahnuť užšiu prepojenosť vzdelávania s potrebami trhu práce. Keďže odvetvia, v ktorých sa náš absolvent môže uplatniť prechádzajú dynamickým rozvojom, nie je v možnostiach vysokej školy pripraviť absolventa na riešenie všetkých situácií, s ktorými sa v zamestnaní môže stretnúť. Preto je dôležité, aby bol absolvent flexibilný, pripravený rozširovať svoje poznatky a spájať ich s praktickou skúsenosťou. To umožní jeho rýchlejšiu adaptáciu na konkrétne podmienky zamestnávateľov. Z tohto dôvodu budujeme a stále rozširujeme sieť kontaktov a zmluvných vzťahov s rôznymi podnikmi a firmami na Slovensku, v ktorých realizujeme praxe a riešime záverečné práce. Dôležitým prvkom prepojenosti vzdelávacej činnosti s praxou je zabezpečovanie výberových prednášok odborníkov z praxe, poskytovanie poradenskej a konzultačnej činnosti pracovníkov fakulty, organizovanie vzdelávacích kurzov pre prax, vypracovávanie projektov a riešenie výskumných úloh podľa požiadaviek praxe. V budúcnosti

plánujeme zintenzívnenie týchto aktivít, ktoré sa prejavujú aj v skvalitnení vzdelávacieho procesu na fakulte.

Viete ako sa v praxi darí absolventom vašej fakulty?

Naša fakulta má mimoriadne pestrú škálu úspešných absolventov v rôznych oblastiach pôsobenia, a to od štátnej a verejnej správy, cez úspešných podnikateľov v oblasti záhradníctva, poľnohospodárskej výroby a stavebníctva, projektantov a realizátorov sadovníckych diel. Vždy nás poteší každý ich úspech, o ktorom sa dozvieme. Pre lepšiu komunikáciu s nimi bol na fakulte zriadený Klub absolventov aj s podporou ich prezentácie a dosiahnutých úspechov na našej webovej stránke.

Čo by ste v nasledujúcich rokoch chceli predovšetkým dokázať na poste dekana?

Zárukou rozvoja každej inštitúcie je okrem kvalitných, kompetentných, a čo je veľmi dôležité, motivovaných zamestnancov, aj adekvátna infraštruktúra a dostatok finančných zdrojov na jej napredovanie.

Podpora školstva, vedy a výskumu, ako aj pôdohospodárstva, príslušnými štátnymi orgánmi nie je taká, akú by sme očakávali. Napriek tomu si myslím, že aj v tomto smere sa začnú lámať ľady a kompetentní si uvedomia nevyhnutnosť investícií do budúcnosti tejto krajiny. Nestrácam optimizmus a potvrdzujem mi to aj pripravené a zverejnené výzvy súvisiace s odborným zameraním našej fakulty, pri ktorých sa snažíme byť mimoriadne aktívni. FZKI nezačína na zelenej lúke, veď o rok oslávime 25. výročie jej založenia. Máme slušne vybudované

niektoré laboratória či už v rámci Centra excelencie pre integrovaný manažment povodí alebo Výskumného centra AgroBioTech. V oblasti výskumu je potrebná personálna stabilizácia našich i zahraničných výskumných pracovníkov a postdoktorandov s adekvátnym finančným ohodnotením, a to sa dá len cez dodatočné zdroje.

Fakulta potrebuje aj stabilizáciu počtu študentov a v tomto smere sme začali vyvíjať aktivity, ktoré tomuto cieľu napomáhajú. Snažíme sa aktívne spolupracovať so strednými školami na Slovensku, ale aj na Ukrajine a v Srbsku pri propagácii našich ŠP. To, čo by pomohlo nielen našej fakulte, je vytvorenie modelu letného nultého semestra na úrovni univerzity pre ukrajinských, resp. srbských študentov v spolupráci aj s ostatnými fakultami.

Kam by mala FZKI smerovať v budúcnosti?

O jej budúcnosť sa neobávam, práve naopak, už teraz v spoločnosti cítim tlak na generačnú výmenu v pôdohospodárstve. Naša fakulta, či chceme, alebo nechceme, úzko súvisí s poľnohospodárstvom, vidiekom a jeho rozvojom v rámci zdravej produkcie potravín a zároveň zabezpečenia zdravej, funkčnej a esteticky príťažlivej krajiny. Trend zvyšovania povedomia a verejný tlak ju predurčuje byť žiadanou a potrebnou pre študentov i spoluprácu s praxou. V tejto súvislosti je treba zvýšiť ponuku tém na vedecko-spoločenský dialóg. Renáta Chosraviová

V ďalšom vydaní Poľnohospodára čítajte rozhovor s doc. Oľgou Roháčikovou, dekanou Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre.

Letná škola v Číne: Študenti SPU študovali čínštinu a spoznávali tradičnú kultúru

Príťažlivou časťou programu bola návšteva historických pamiatok **Foto: archív FEM**

Desiati študenti SPU v Nitre, ktorí v rámci Konfuciovej triedy absolvovali predmet čínsky jazyk, sa v sprievode pedagóga od 1. do 15. júla zúčastnili na ďalšom ročníku letnej školy v Číne. Organizátorom bola Konfuciova trieda SPU v Nitre, Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v spolupráci s hosťiteľskou Tianjinskou univerzitou.

Hlavným cieľom podujatia bolo zlepšiť pasívne a aktívne využívanie čínštiny a spoznávať čínsku kultúru. Rozvrh obsahoval každodennú lekciu jazyka a hodinu tradičnej čínskej kultúry, takže účastníci LŠ si mohli vyskúšať hodinu Tai Chi so samotnou majsterkou Číny, umenie čínskej kaligrafie, tradičnú čínsku maľbu, vyrezávanie pečiatok, tradičné vystrihovanie, maľovanie masiek tradičnej čínskej opery, ale aj hodinu čínskej etikety, v ktorej možno nájsť mnoho odlišností od tej našej. Program zahŕňal aj návštevu zaujímavých zákutí Tianjinu, od starobyľných čínskych trhov, cez európsky vyzerajúce časti mesta, trh s jedlom, kde všetci mohli ochutnať tradičné i netradičné jedlá, ako aj návštevu nového moderného univerzitného kampusu za mestom. Najpríťažlivejším pre študentov bol trojdňový pobyt v Pekingu, kde mohli vidieť Letný palác, Palác nebies, Námestie nebeského pokoja, Zakázané mesto a poprechádzať sa po slávnom čínskom múre.

Na záver kurzu účastníci absolvovali test pre nimi zvolenú úroveň čínskej štátnej jazykovej skúšky - certifikátu HSK, z ktorého výsledky sa dozvedia v septembri.

Ing. Jozef Palkovič, PhD., FEM

Z prípadovej štúdie IMRD 2019

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre organizovala už pätnásty raz medzinárodnú prípadovú štúdiu v rámci programu International Master of Science in Rural Development (IMRD). Tento rok sa prípadová štúdia venovala téme regionálnej značky ako inovatívne nástroju pre miestny rozvoj SR vedený komunitami.

FEŠRR od 8. júla do 2. augusta privítala študentov z Peru, Bolívie či z Južnej Kórey. Program prípadovej štúdie bol aj tento rok kombináciou teórie a praktického skúmania v teréne. Obe uvedené časti odborne zabezpečili pedagógovia fakulty - doc. Lucia Palšová, prof. Pavol Schwarcz a Ing. Ivan Takáč, PhD., v spolupráci s odborníkmi z praxe i SPU pod vedením Ing. Barbory Babjakovej, PhD. V rámci terénneho výskumu študenti navštívili Miestnu akčnú skupinu - Malokarpatský región, kde v spolupráci s manažérom MAS pracovali na plnení stanovených cieľov štúdie. Na záver prípadovej štúdie študenti prezentovali výsledky a výstupy prác aj pred odborníkmi z praxe.

FEŠRR: O krok ďalej v spolupráci s argentínskou Národnou univerzitou v La Plata

Aktívna medzinárodná projektová činnosť Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre sa v rámci posledných výziev sústredila na kľúčové regióny, ktoré sú v centre záujmu i stratégie internacionalizácie vzdelávania našej univerzity. K týmto prioritným regiónom spolupráce jednoznačne patrí aj Južná Amerika. Špeciálnu pozornosť FEŠRR sústredila na Národnú univerzitu v La Plata v Argentíne. Dôvodom je najmä dlhoročná predchádzajúca spolupráca v rôznych oblastiach a formách.

Oblasti spolupráce

Spolupráca s touto univerzitou odštartovala v roku 2004. Bola zameraná na významnú oblasť - agrárne právo, keď sa pedagógom našej fakulty a univerzity otvorili možnosti členstva vo Svetovej únii agrárnych právnikov (UMAU). Lúnia medzinárodných kongresov UMAU zakotvila v roku 2012 aj na SPU v Nitre, ktorá bola hosťiteľkou 12. kongresu. V roku 2013 sa argentínska univerzita stala partnerom medzinárodného projektu Európskeho sociálneho fondu (TRIVE). Odborníci z tejto univerzity pôsobili ako experti a poradcovia v oblasti agrárneho práva a pedagógom z SPU v Nitre poskytli možnosť zapojiť sa do odbornej diskusie na pôde argentínskej univerzity. Existujúcu spoluprácu umocňujú spoločné vedecké publikácie, recipročná spolupráca v redakčných radách vedecko-odborných časopisov, ako aj aktívna a dobre fungujúca projektová činnosť.

Z mobility pedagógov SPU v Argentíne

Úspešným výstupom projektovej spolupráce je získaný grant pre realizáciu medzinárodných mobility v rámci programu Erasmus+ K107 pre pedagógov argentínskej univerzity, ako aj peda-

Prof. L. Pastorino (druhý zľava) s kolegami z FEŠRR

Foto: archív FEŠRR

gógov SPU v Nitre. V lete sa na akademickej mobilite zúčastnila doc. Jarmila Lazíková z Katedry práva FEŠRR a prorektor SPU pre komunikáciu a prax Ing. Ivan Takáč, PhD., z Katedry európskych politík FEŠRR. Program mobility sa sústredil na odborné diskusie s argentínskymi kolegami v oblasti najnovších svetových trendov v agrárnom práve vo väzbe na ekonomické aspekty. Kľúčovým bodom programu bola odborná prednáška našich odborníkov na tému Trh s poľnohospodárskou pôdou a ochrana poľnohospodárskej

pôdy v krajinách Európskej únie, spojená s podnetnou diskusiou.

S argentínskym profesorom o právnej ochrane vody

Vďaka grantovej podpore z programu ERASMUS+ K107 2. - 10. júla navštívil FEŠRR prof. Leonardo Pastorino z partnerskej univerzity La Plata v Argentíne, ktorý zabezpečil výberovú prednášku na Katedre práva. Priblížil problematiku právnej ochrany vody v Argentíne a spoločné hospodárenie s týmto prírodným zdrojom.

FEŠRR

Z letných zahraničných návštev v botanickej záhrade

Kolekcie Botanickej záhrady (BZ) SPU v Nitre každoročne zaujmú viacero zahraničných hostí, ktorí zavítajú na akademickú pôdu.

Foto: archív BZ

Len počas leta sme v BZ privítali viacero významných odborníkov nielen z európskych inštitúcií, ale aj z americkej a japonskej univerzity.

Spolupráca s Výskumným centrom Agro-BioTech SPU v Nitre sa prehľbuje a rozširuje o možnosť medzinárodnej kooperácie. VC ABT navštívil prof. Jeff. S. Kuehny, riaditeľ Botanickej záhrady Luisianskej štátnej univerzity v USA, ktorý si spolu s riaditeľkou výskumného centra

Ing. Luciou Gabríny, PhD., prešli priestory a kolekcie BZ SPU.

SPU v Nitre - Katedru rastlinnej výroby Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov - navštívil prof. K. Shimizu z Japonska. Prijal naše pozvanie na celodennú prehliadku a oboznámenie sa s výskumnou prácou BZ.

V rámci programu Erasmus + naša botanická záhrada privítala Ritu Maršelienę z BZ Vytautas

Magnus University v Kaunase, Litva. Odborníčka si prezrela skleníky, jednotlivé kolekcie a zaujímala sa o možnosť spolupráce a transferu skúseností medzi oboma inštitúciami.

Zakladateľ a tvorca koncepcie BZ v Nitre doc. Vladimír Řehořek oslávil minulý rok 85 rokov. Bolo pre nás ctou, že návštevu BZ prijal ako jeden z darov k životnému jubileu. Navštívil nás so svojou pracovnou skupinou, ktorá pozostávala z tridsiatich odborníkov Masarykovej univerzity v Brne, pracovníkov Agentúry ochrany prírody a krajiny ČR, Botanického ústavu Akadémie vied ČR, Mendelovej univerzity, Moravského zemského múzea, Výskumného ústavu krmovínárskeho a Národného ústavu ľudovej kultúry (na snímke). Doc. V. Řehořek sa s nami podelil o svoje spomienky a zároveň nám priblížil filozofiu zakladania a tvorby botanickej záhrady.

V spolupráci s doc. M. Habánom a doc. M. Macákom z KUPH FAPZ, sme v priestoroch BZ privítali pestovateľov liečivých rastlín zo Slovinska. Delegáciu viedol dr. Janko Rode, národný kurátor pre genofond liečivých rastlín v Slovinsku. Hostia sa oboznámili so vzorkovnicou liečivých rastlín, ktorú budujeme a rozširujeme v spolupráci s doc. M. Habánom.

Ing. Erika Mňahončáková, PhD., BZ

K jubileu profesora Jozefa Kulicha

Prof. Ing. Jozef Kulich, PhD., riaditeľ Znaleckého ústavu pri SPU v Nitre a dlhoročný pracovník Katedry chémie SPU sa 10. septembra dožil významného životného jubileu 80 rokov.

Rodák z Očovej získal vzdelanie na Agronomickej fakulte VŠP v Nitre v roku 1962, kde následne absolvoval aj vedec kú prípravu vo forme aspirantského štúdia.

Od r. 1967 do 2010 pôsobil ako pedagogický pracovník na Katedre chémie. Habilitovaný bol v r. 1985, a v r. 1995 bol menovaný za profesora. V r. 1996 bol predsedom AS AF VŠP a rokoch 1996 - 2000 bol prodekanom Agronomickej fakulty pre vedu.

Z hľadiska odborného profilovania bol zameraný na environmentálne problémy v ekosystémoch, realizáciu projektov revitalizácií a rekul-

tivácií pôd v dosahu exhalácií, rizík z ťažkých kovov v životnom prostredí, zmeny vo výžive rastlín v prítomnosti rizikových prvkov. Počas svojej bohatej pedagogickej činnosti bol školiťelom siedmich doktorandov a 47 diplomantov.

Svoju odbornú profiláciu pretavil do súdnoznaleckej činnosti, ako znalec pôsobí od r. 1985. V r. 2002 bol zakladateľom Znaleckého ústavu SPU v Nitre a v r. 2005 bol menovaný za jeho riaditeľa. Znalecký ústav (ZÚ) zohráva významnú úlohu pri riešení zložitých otázok v odboroch Poľnohospodárstvo, Ochrana životného prostredia, Vodné hospodárstvo a Potravinárstvo, vykonáva riadiacu, školiacu a metodickú prácu komunity znalcov zapísaných v zozname Ministerstva spravodlivosti SR, s ktorým úzko spolupracuje pri riešení problematiky v meno-

vaných odboroch, pričom ústav permanentne zabezpečuje odborné školenia a skúšky znalcov. Pod jeho vedením bolo v gescii ZÚ SPU v Nitre v rámci odborného minima vyškolených 175 uchádzačov o znaleckú činnosť, v rámci odbornej skúšky pre znalcov vydaných 276 osvedčení o absolvovaní odbornej skúšky.

Za významné výsledky dosiahnuté v oblasti vzdelávania a výskumu bol prof. J. Kulich ocenený medailou sv. Gorazda Ministerstva školstva SR, rezortnými medailami Ministerstva pôdohospodárstva a RV SR a Ďakovným listom ministra spravodlivosti SR za rozvoj a spoluprácu v oblasti znaleckej činnosti na Slovensku.

Vážený jubilant, prajem Vám pevné zdravie, veľa entuziazmu a pozitívnej energie do ďalších dní!

S úctou, Tomáš Tóth

V ZRKADLE

Ing. HANA ZACH, PhD.
Pracovná pozícia:
odborná zamestnankyňa
Administratívneho centra
sekretariátu rektorky a od-
borná asistentka na Katedre

štatistiky a operačného výskumu Fakulty eko-
nomiky a manažmentu

Miesto narodenia: Nitra

Veľk: 43

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Tanečnica alebo spisovateľka.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Študovala som na FEM SPU v Nitre kvantitatív-
ny manažment a informatiku, aj doktorandské
štúdium som ukončila na Katedre štatistiky a
operačného výskumu. Skúmať a hľadať súvis-
losti v zdanlivo nesúvislom kontexte ma veľmi
baví. Je to taká moja osobná detektívka ☺.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?
Nemám žiaden ideál, teší ma byť s priateľmi a
bežnými ľuďmi.

**Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu
radosť?**

Teším sa z mojich dvoch synov a bežných ma-
ličkostí. Radosť mi vie spraviť aj obyčajná vo-
ňavá káva, úsmev či vlastnoručne vypestované
balkónové čerešne. Milujem hory a potulky le-
som.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Všetko je možné, no najslabším článkom sú sa-
motní ľudia. Viem, že unifikovať túto varietu by
bolo na škodu, ale ľudská hlúposť a obmedze-
nosť by veru existovať nemusela.

Čo rada čítate?

Mám rada severské detektívky, páči sa mi ich
rafinovanosť a spojenie s prírodou. Počúvam
jazz, najmä trúbkové sóla. Zamilovala som sa aj
do zvuku violončela.

Aké máte koníčky?

Turistiku, tanec, plávanie, cestovanie a knihy.
Rada si aj pozriem dobrý film. Som zberateľka
zážitkov ☺.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

To by možno vedeli posúdiť iní.

**Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitej-
šie?**

Určite je to zdravie. Neublížovať a tolerovať
rozmanitosť tohto sveta.

Máte nejaký obľúbený citát?

„Keď spoznáš hranice svojich možností, môžeš
ich začať prekračovať.“ (Albert Einstein) *rch*

VESELOU CERUZKOU

*Nejde mi to, pani lektorka, veď viete, starého psa
novým kúskom nenaučíte.*

Slovenská pivná korunka 2019. Odborným garantom bola aj FBP

V polovici júna (12. 6.) sme spoznali najlepšie
slovenské pívá, víťazov tohtoročnej anonymnej
degustačnej súťaže Slovenská pivná korunka.
Počas galavečera, na ktorý prijala pozvanie aj
rektorka SPU doc. Klaudia Halászová, bolo oce-
nených 11 slovenských pivovarov symbolickými
bronzovými, striebornými a zlatými korunkami.
Tento rok bolo do súťaže prihlásených rekord-
ných 178 pivných vzoriek z 31 pivovarov. Odbor-
ným garantom súťaže bola už tradične aj Fakulta
biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre, od-
borníci fakulty sú každoročne pozývaní ako de-
gustátori a hodnotitelia pivných vzoriek.

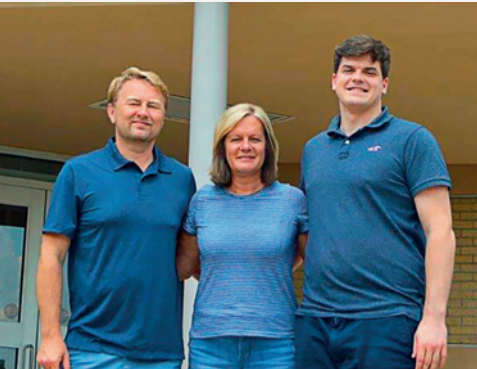
Prehľad ocenených pivovarov nájdete na [www.
polnohospodar.sk](http://www.polnohospodar.sk)

Päť mesiacov na univerzite v Missouri

Najlepšou životnou skúsenosťou pre mladého človeka je možnosť vycestovať za novými vedomos-
ťami a skúsenosťami do zahraničia. O to viac, keď sa venuje vede a výskumu, v ktorých je kontakt
so špičkovými pracoviskami nevyhnutný. Vďaka grantu Národného štipendijného programu sa mi
podarilo stráviť päť mesiacov na Univerzite Missouri, Columbia, v Spojených štátoch amerických.

University of Missouri

Mizzou, ako je Univerzita v Missouri prezýva-
ná, je verejná vysoká škola založená v roku 1893
ako prvá verejná inštitúcia vyššieho vzdelania na
západ od rieky Mississippi. Hlavný kampus uni-
verzity sa nachádza v malom študentskom meste
Columbia s populáciou asi 120-tisíc obyvateľov.
Univerzita zamestnáva vyše tri tisícky pedagogic-
kých pracovníkov, ktorí zabezpečujú štúdium pre
desaťnásobok študentov. Pre zaujímavosť, rok
štúdiá na Mizzou stojí rezidentov štátu Missouri
vyše 11-tisíc dolárov, študenti z iných štátov mu-
sia za štúdium platiť dokonca až 28-tisíc dolárov.
Školné spolu so štátnymi dotáciami vytvára uni-
verzite ročný rozpočet vo výške asi 2,2 miliardy
dolárov. Medzi absolventov univerzity patria

Autor článku s uznávaným reprodukčným bio-
lógom Petrom Sutovským (vľavo) a jeho manžel-
kou Miriam *Foto: FT*

umelci ako Kate Capshaw, Sheryl Crow, Chris
Cooper či Brad Pitt (dva týždne pred ukončením
štúdiá sa rozhodol pre kariéru v Hollywoode). Na
univerzite pôsobili tiež laureáti Nobelovej ceny
za fyziológiu alebo medicínu: cytogenetická Bar-
bara McClintock (1983) a chemik George Smith
(2018), na ktorého čestnej prednáške sa mi poda-
rilo zúčastniť.

Slovenská enkláva v Missouri

Keď sa v Missouri zmienite, že pochádzate zo
Slovenska, veľa ľudí začne spomínať na býva-
lých slovenských hokejistov, ktorí hájili farby St.
Louis Blues (Demitra, Handzuš, Bartečko, Nagy
a ďalší). V dve hodiny vzdialenej Columbii však
dominuje iný Slovak pack, združený v Sutovsky
laboratory, pomenovanom po jeho zakladate-
ľovi, profesorovi Petrovi Sutovskom. Profesor so
svojou manželkou Miriam, ktorá je manažérkou
laboratória, sú absolventmi našej Slovenskej poľ-
nohospodárskej univerzity (v roku 1989 u nás
vyštudovali zootechnický odbor). Po ukončení
štúdiá ich cesta viedla cez výskumné inštitúcie v
Českej republike a USA. Pôsobili vo Wisconsine,

Oregone, až sa napokon usadili v Missouri, kde
žijú už 18 rokov. V laboratóriu, okrem domácich
Američanov, pracujú zahraniční výskumníci z
celého sveta, ktorí si nenechajú ujst príležitosť
pôsobiť na takomto špičkovom pracovisku. Pod
vedením prof. Sutovského tu pracuje aj ďalší Slo-
vák, postdoktorand Michal Zigo.

Výskum na najvyššej úrovni

Animal Science Research Center, ktoré pôso-
bí pod záštitou College of Agriculture, Food and
Natural Resources, je miestom výskumu a výuč-
by v oblasti genetiky a genomiky, výživy zvierat,
mäsovej produkcie a reprodukcie. Práve repro-
dukcia hospodárskych zvierat je najrozvinutej-
šou oblasťou výskumného centra, avšak štúdiom
samčích gamét sa zaoberá iba laboratórium prof.
Sutovského, ktorý je jedným z najuznávanej-
ších vedcov v oblasti štúdiá spermií, oplodnenia
a pre-embryonálneho vývoja na molekulárnej
úrovni. Jeho výsledky sú zaznamenané v 189
publikáciách, zahŕňajúc najprestížnejšie vedecké
časopisy ako Nature, Nature Communications,
Nature Medicine a PNAS s celkovým počtom vyše
6-tisíc citačných ohlasov v databáze SCOPUS. Je
tiež držiteľom 15 patentov, bol ocenený čestným
doktorátom Českej zemédskej univerzity v Pra-
he a čestnými profesorskými titulmi na Karlovej
univerzite v Prahe a na Národnej univerzite San
Marcos v Lime, Peru.

Pod vedením prof. Sutovského a s ochotnou po-
mocou ostatných členov laboratória som počas
piatich mesiacov pracoval na jednej z aktuálnych
výskumných úloh - genomickom projekte. Mo-
jou úlohou bolo štúdium fenotypových zmien
spermií u býka s jednonukleotidovým polymor-
fizmom v konkrétnom géne regulujúcom fertili-
tu. Využitím širokého spektra analýz sme dospeli
k záverom, ktoré opisujú funkciu skúmaného
génu. Výsledky plánujeme v blízkej dobe spraco-
vať v podobe spoločnej publikácie.

Zopár odporúčaní na záver

Čo mi prinieslo „americké dobrodružstvo“?
Okrem nových odborných skúseností, ma v celi
mojej cesty čakali vedomosti, zážitky a priateľ-
stvá, ktoré ma budú obohacovať do konca živo-
ta. Môžem odporučiť každému, kto má možnosť
vycestovať do zahraničia, aby vystúpil zo svojej
komfortnej zóny, otvoril myseľ novým myšlienk-
kam a urobil niečo pre svoju budúcnosť.

Rád by som poďakoval manželom Sutovským
za vrelé prijatie, skvelú starostlivosť a odborné
vedenie a rovnako môjmu školiteľovi prof. Petro-
vi Massányimu, ktorý moju zahraničnú mobilitu
veľmi podporoval a zdieľal radosť z môjho úspe-
chu.

Ing. Filip Tirpák, FBP

NLU má ďalších úspešných absolventov

Mladí fyziológovia

Foto: za

Tohtoročnú Nitriansku letnú univerzitu, ktorú
začiatkom júla organizovali ako spoločný projekt
SPU a UKF v Nitre v spolupráci s Mestom Nitra,
absolvovalo 69 detí. Zaujímavý program tvorilo
vyše 20 aktivít. Úspešní absolventi si na promócií
12. júla prevzali certifikát s titulom Academicus
Nitriensis Jr. NLU sa koná od roku 2008 a doteraz
ju ukončilo 669 detí.

Neurosmartology - projekt o aromachológii a inováciách

Úspešný projekt Erasmus+ KA2 Strategic Part-
nership s názvom Implementácia spotrebiteľskej
neurovedy a smart výskumných riešení v aroma-
chológii (NEUROSMARTOLOGY (2018-1-SK01-
KA203-046324) Fakulty ekonomiky a manažmen-
tu SPU v Nitre sa posunul vo svojich aktivitách.
Koncom mája (24. - 25.) sa konalo medzinárodné
projektové stretnutie na pôde SPU v Nitre.

Cieľom projektu je implementovať vône v
predajných priestoroch a kontrolovať kvalitu
vzduchu. Projekt je naviazaný na Laboratórium
spotrebiteľských štúdií na FEM SPU v Nitre, kde
sa budú testovať vybrané vône v špeciálne vyvi-
nutom a vyrobenom „aróma boxe“ v kombinácii
s neuroobrazovacou metódou, čím sa dosiahne
kvalitnejší výber arómy a jej následné nasadenie
v praxi. Hlavný koordinátor projektu Ing. Jakub
Berčík, PhD., ako prvý na Slovensku prišiel s myš-
lienkou skúmať aromachológiu aj z vedeckého
hľadiska a hlbšie pochopiť trend „aróma mar-
ketingu“ a jeho význam pre prax. Projektovým
partnerom z univerzít (Katolícka univerzita Ru-
žomberok, Chemická a technologická univerzita
Praha, Ekonomická univerzita Poznaň, Univerzi-
ta Míguela Hernándezza, Orihuela, Univerzita juž-
ného Dánska, Odense) a z praxe (slovenská firma
Aroma marketing a nemecká firma REIMA Air-
Concept), predstavil hlavný cieľ a outputy, ktoré
sa v nasledujúcich troch rokoch budú riešiť.

Ing. Johana Paluchová, PhD., FEM

ZO ŠTUDENTSKÝCH NÁPADOV

Tasty Slovakia box alebo najchutnejší suvenír zo Slovenska

Filip Bevelagua, študent 2. ročníka Fakulty ekonomiky a manažmentu, kombinuje nadobudnuté vedomosti z vyučovania s osobnými skúsenosťami
z cestovania. Jeho nápad realizovať projekt Tasty Slovakia box vznikol počas návštevy Švédska.

„Nedávno som sa rozhodol rozšíriť počet nav-
štvítených krajín. Ubytovanie som našiel cez
portál airbnb.com u fotografky Leny. Pred od-
letom som zašiel do obchodu, aby som jej kúpil
nejaké typické slovenské cukrovinky. Ako prvé
sa v košíku ocitli horalky a bonboniéra Sloven-
sko, s vyobrazením našich dominánt. Až na le-
tisku som si všimol, že bola vyrobená v Česku.
Bol som sklamaný, lebo to mal byť darček s nie-
čím tradičným, slovenským. A z tejto udalosti
pramení môj nápad na Tasty Slovakia,“ hovorí
Filip.

Tasty Slovakia box. Čo predstavuje?

Ide o najchutnejší suvenír zo Slovenska. „Je to
krásna krabica plná tradičných, na Slovensku
vyrobených produktov, od horaliek cez chrum-
ky, lokálku a podobne. Turisti, ktorí chodia do
našej krajiny, si tak budú môcť zaručene po-

Foto: archív FB

chutnať na našich domácich výrobkoch. A my
budeme mať vhodný darček pre zahraničných
priateľov, spoluhráčov, erasmákov, obchod-
ných partnerov a ďalších,“ vysvetľuje Filip.

Súčasťou boxu je aj hra Slovak bingo. „Jej
cieľom je zvýšiť cestovný ruch na Slovensku,
keďže úlohy súvisia najmä s návštevami zau-
jímavých miest v našej krajine. Všetky krásne
miesta, ktoré máme na Slovensku, budú za-
znamenané v článku známych blogerov, a to aj
v anglickom jazyku. V neposlednom rade budú
súčasťou boxu aj poznávacie, priateľské či vtip-
né úlohy, napríklad ako ochutnať bryndzové
halušky, borovičku alebo naučiť sa pár slovíčok
po slovensky,“ podotýka vynaliezavý študent.

Z Tasty Slovakia boxu sa budú môcť tešiť aj
zahraniční účastníci pozvaní na oslavy 60.
výročia založenia FEM, ktoré sa uskutočnia
1. októbra 2019. Ak sa vám Filipov projekt páči,
viac info nájdete na: www.hithit.sk ([https://
www.hithit.com/sk/project/6296/tasty-slova-
kia-box](https://www.hithit.com/sk/project/6296/tasty-slova-
kia-box)).

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

T. Kaletová – A. M. Arifjanov: Hydromechanika Praktické cvičenia, 1. vydanie, náklad 120 ks, cena 2,20 €.

K. Vavrišinová a kol.: Manažment a technológia chovu hospodárskych zvierat, 4. nezmenené vyd., 150 ks, 3 €.

K. Ražná a kol.: Návod na cvičenia z genetiky a bioinformatiky – metódy porovnávania a fylogenetické vzťahy sekvencií, dotlač, 100 ks, 2,30 €.

J. Lazíková a kol.: Agrárne právo Európskej únie (Vybrané kapitoly), 1. vyd., 200 ks, 5,80 €.

J. Jablonický a kol.: Automobilové spaľovacie motory, 1. vyd., 100 ks, 7,70 €.

J. Tulík – J. Jablonický: Konštrukcia vozidiel, 1. vyd., 150 ks, 4,80 €.

A. Kalařová – M. Capcarová: Metabolizmus bioaktívnych látok (Repetitívum), 1. vyd., 100 ks, 1,80 €.

S. Javoreková – J. Medo: Laboratórny manuál k predmetu mikrobiológia, 3. nezmenené vyd., 300 ks, 2,30 €.

P. Haščík a kol.: Spracovanie hydiny a minoritných živočíšnych produktov, 3. prepracované vyd., 120 ks, 6 €.

A. Trakovická a kol.: Návod na cvičenia z genetiky, 1. vyd., 400 ks, 3,70 €.

UČEBNICE

M. Habánová: Nutričná epidemiológia, 2. prepracované a doplnené vyd., 200 ks, 8,60 €.

J. Jedlička: Zdravý životný štýl – I sám sebe manažerom zdravia, výkonnosti a vitality, 1. vyd., 200 ks, 11 €.

Š. Poláček a kol.: Vinárstvo, someliérstvo a enogastronómia, dotlač k 1. vydaniu, 250 ks, 15 €.

VEDECKÉ MONOGRAFIE

Ľ. Dobošová – Ľ. Gurčík: Moderné nástroje finančno-ekonomického riadenia poľnohospodárskych podnikov, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

M. Babošová a kol.: Koncentrácia organických látok a kyslíka vo vode Národnej prírodnej rezervácie Čičovské mŕtve jazerá, 1. vyd., 100 ks, 3,50 €.

J. Rozák a kol.: Molekulárna a biologická diagnostika vybraných vírusových fytopatogénov ovocných drevín, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

P. Chrenek a kol.: Kryokonzervácia živočíšneho biologického materiálu, 1. vyd., 100 ks, 5,50 €.

Z. Lušňáková a kol.: Nové trendy v teórii a praxi manažmentu ľudských zdrojov, 1. vyd., 100 ks, 3,50 €.

ODBORNÁ KNIŽNÁ PUBLIKÁCIA

J. Golian a kol.: Mlieko a mliečne výrobky. Praktické rady pre spotrebiteľov, 1. vyd., 120 ks, 3,50 €.

ÚČELOVÁ PUBLIKÁCIA

V. Paganová a kol.: Arboristický štandard 3. Hodnotenie stavu stromov, 1. vyd., 70 ks, nepredajné.

Vydavateľstvo SPU

FEM: Využitie Laboratória spotrebiteľských štúdií v praxi

Praktické ukážky využitia laboratórnych a terénnych možností pre domáci biznis a podnikateľské stratégie prezentovali 18. júla na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre v rámci podujatia Laboratory workshop day. Cieľom bolo predstaviť využitie Laboratória spotrebiteľských štúdií (LSŠ) v praxi. Fakulta ho otvorila v októbri minulého roka.

V modernom laboratóriu skúmajú nákupný priestor, čo spotrebiteľ nakupuje a aké sú pri tom jeho pocity. Snahou odborníkov je aj pomôcť výrobcom v otázkach výberu obalu, farieb, dizajnu produktu, správnej ceny a pod. Riaditeľ LSŠ Ing. Jakub Berčík, PhD., priblížil výskum, ktorým sledujú spotrebiteľské správanie, ako aj pilotné testovania a prvé referencie, ktoré sa týkajú najmä maloobchodnej sféry a sféry služieb.

„Výskum realizujeme v online a offline prostredí. Online prostredie delíme na dve kategórie – keď využívame internet ako nástroj pre získanie dát od respondentov, alebo keď využívame internet ako prostriedok, ktorý podlieha testovaniu mobilných aplikácií, webových stránok alebo online komunikácie. Offline prostredie predstavuje testovanie akéhokoľvek prostredia – banky, predajne, ale napríklad aj billboardu, kde skúmať jeho účinnosť, koľko ľudí si ho v praxi reálne všimá a podobne,“ povedal J. Berčík. Pokiaľ ide

o senzorické hodnotenie potravín, vo výskume sa venujú aj skúmaniu nevedomej stránky, keďže podvedomie má významnú rolu v spotrebiteľskom rozhodovaní. „Človek si uvedomuje 50 procesov, ale ďalších dvetisíc je podvedomých,“ vysvetľuje J. Berčík.

Dodáva, že testujú aj interakcie – ako človek reaguje, keď sa stretáva s nejakou novinkou. Tiež skúmajú, ako sa človek cíti v danom pracovnom prostredí, čo na neho vplyva, trajektóriu jeho pohybu a i. Zaujímajú sa aj o faktory prostredia ako je osvetlenie, ozvučenie, kvalita vzduchu, ktoré majú zásadný vplyv na emócie hlavne na nevedomej úrovni. Ako J. Berčík zdôraznil, ide o výskum, ktorým sledujú spotrebiteľské správanie, konečné rozhodnutie o tom, aké bude nákupné prostredie, je však na konkrétnych subjektoch.

Názorné ukážky

V rámci programu Laboratory workshop day prebehli aj názorné ukážky testovania a ochut-

návky vybraného produktu reklamy, monitorovanie reálnych dát využiteľných v praxi. Návštevníci sa mohli dozvedieť, čo všetko sa laboratórne a reálne skúma v oblasti merchandisingu, ako pôsobia faktory prostredia na predajnej ploche, aké sú moderné trendy v marketingu – aróma marketing. Výskumníci ukázali, ako sa dá vybrať správna aróma pre predajný priestor, ako ju testovať a dosiahnuť želaný efekt.

rch

Foto: za

Tatra banka opäť podporila skvalitnenie vysokoškolského vzdelávania. Uspeli aj dva projekty FZKI SPU v Nitre

pokračovanie zo strany 2

úloh a záverečných prác, prezentovať moderné spôsoby kultivácie jedlých a liečivých húb, podporiť vedeckovýskumnú základňu a spoluprácu so zahraničnými inštitúciami, reflektovať požiadavky firiem z praxe (overovanie nových substrátov, aditív, mechanizácie pre výrobu substrátov a i.), overovať laboratórne výsledky v „poloprevádzke“, ako aj vydávať odporúčania pre prax vo forme vedeckých a odborných publikácií na Slovensku i v zahraničí.

Ako informoval predkladateľ projektu Ing. Marcel Golian, PhD., členovia pedagogického a výskumného tímu sa stále častejšie stretávajú s požiadavkami praxe na záhradnícke produkty s vysokým alebo zvýšeným obsahom biologicky aktívnych látok. Takýmto produktom sú nepopierateľne aj plodnice jedlých a liečivých húb.

„Katedra zeleninárstva FZKI a Katedra biochémie a biotechnológie Fakulty biotechnológie a potravinárstva, ktorá bude spolupracovať na projekte, sú z pohľadu vzdelávania študentov a overovania nových technológií substrátových kultivácií jedlých a liečivých húb bezpochyby unikátom. Sú kompletne vybavené laboratórnou „čistou“ časťou, absentujú im však priestory určené pre samotné dopestovanie plodníc. Projekt v tejto podobe reflektuje uvedený stav. Vybudovaná rýchliareň húb bude nadväzujúca na laboratórnu bázu,“ povedal úspešný predkladateľ projektu.

Implementácia programovania v krajinárstve

Projekt s uvedeným názvom z dielne Katedry krajinného inžinierstva FZKI bol podporený

sumou 2-tisíc eur. Ako uviedol vedúci projektu Ing. Jakub Fуска, PhD., programovanie sa stáva bežnou súčasťou v praktickom uplatnení v mnohých odboroch, krajinárstvo nie je výnimkou. „Riešením projektu bude zabezpečená realizácia dvojdnového workshopu zameraného na základy programovania a prototypovania, ktorý sa uskutoční v prvej polovici novembra 2019. Účastníci sa oboznámia s elementárnymi prvkami programovania v jazyku PYTHON s využitím jednodostových počítačov s GPIO konektivitou, ako aj prácou s vývojovou doskou s možnosťou rozšírenia a využitia vstupno-výstupných zariadení.“ Poskytnutý dar bude použitý na zakúpenie komponentov potrebných pre riešenie workshopu a následne budú využiteľné pri ďalšej výučbe a riešení záverečných prác.

rch

Turisti sa rozlúčili s letom. Na prelome augusta a septembra pripravila Športová komisia UO OZ štvordňový turistický zájazd do Bielych Karpát a na Oravu, ktorý absolvovalo 61 zamestnancov a ich rodinných príslušníkov. Jednou zo zastávok bola Chmeľová, druhý najvyšší vrch Bielych Karpát (925 m.n.m.)

Foto: Peter Magdina

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že

- 2. 10. 2019 o 8.30 h v posluchárni TD-01 (Pavilón FZKI, Tulipánová 7) prednesie **doc. Ing. Viliam Bárek, CSc.**, vysokoškolský učiteľ na Katedre krajinného inžinierstva, verejnú inauguračnú prednášku na tému Moderné prístupy navrhovania a riadenia závlah v záhradníctve;
- 2. 10. 2019 o 10.30 h v posluchárni TD-01 (Pavilón FZKI, Tulipánová 7) prednesie **doc. Ing. Ľuboš Jurčík, PhD.**, vysokoškolský učiteľ

na Katedre krajinného inžinierstva, verejnú inauguračnú prednášku na tému Udržateľné vodné hospodárstvo poľnohospodársky využíanej krajiny – adaptácia a mitigácia úloh v podmienkach zmeny klímy;

- 3. 10. 2019 o 9.00 h v posluchárni TD-01 (Pavilón FZKI, Tulipánová 7) prednesie **Ing. Ján Čimo, PhD.**, vysokoškolský učiteľ na Katedre biometeorológie a hydrológie, verejnú habilitačnú prednášku na tému Klimatická zmena, jej príčiny a dopady a o 10.30 h bude obhajovať habilitačnú prácu.

Z konferencie Dagene v Topolčiankach

Dagene je medzinárodná asociácia na ochranu živočíšnych genetických zdrojov v regióne Dunaja s centrárou v Budapešti, ktorá každoročne usporadúva medzinárodnú konferenciu. V tomto roku sa konal jej 30. ročník v kaštieli Topolčianky (29. 5. - 1. 6.), organizoval ju prof. Peter Chrenek z FBP. Stretnutie, na ktorom sa zúčastnili vedeckovýskumní pracovníci zo siedmich krajín, bolo príležitosťou využiť genetických zdrojov v podmienkach členských štátov. Významnou aktivitou je nielen odborná časť konferencie (odborné prednášky), ale aj prehliadka vybraných chovov, fariem, ktoré sa prezentujú pôvodnými domácimi plemenami.

r

S PIETOU

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre s hlbokým zármutkom oznamuje, že 4. septembra 2019 nás vo veku nedožitých 79 rokov navždy opustila dlhoročná kolegyňa, pedagogička, bývalá vedúca Katedry jazykov, prodekanka Fakulty ekonomiky a manažmentu a prorektorka SPU pre vzdelávaciu činnosť **PhDr. Edita Rohaľová, CSc.**

Češť jej pamiatke!

FARBY & PLODY
Jesene

Botanická záhrada SPU v Nitre
24. 9. – 6. 10. 2019
9.00 – 17.00 (vrátane víkendov)

SPRIEVODNÝ PROGRAM
24. 9. 2019
PRAKTICKÉ OVOČNÁRSTVO
Marian Komžík, Oleg Paulen
(10.00 – 12.00)
1. 10. 2019
MODERNÉ ZELENINÁRSTVO
Kamil Tóth, Samuel Adamec
(10.00 – 12.00)
5. – 6. 10. 2019
CHILLI VIKEND
– odborné semináre (Peter Gajdoštin), ochutnávky plodov aj produktov z chilli, program pre deti, predaj výrobkov a produktov z chilli (13.00 – 17.00)

Bižisie info:
Botanická záhrada SPU v Nitre
Tr. A. Hlinku 2, 949 76
Tel.: +421 37 641 4732
www.bz.uning.sk
botzah@uning.sk

VSTUPNÉ: Dospelý + 2 €
Dobročinnosť, ZTP, dieťa od 3 rokov + 1 €